

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania K.G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz o rentę w związku z wypadkiem przy
pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 26 maja 2020 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...].
z dnia 8 listopada 2018 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. r.pr. W.M. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w P. 120 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym, przy czym kwotę tą należy podwyższyć o obowiązującą stawkę podatku VAT.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...]. wyrokiem z 8 listopada 2018 r. oddalił apelację wnioskodawczyni K.G. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z 22 listopada 2016 r., który oddalił jej odwołania od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z 18 stycznia 2015 r., odmawiającej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy i z 3 marca 2016 r., odmawiającej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu

zdrowia. Sąd Okręgowy na podstawie opinii biegłych neurologa oraz psychiatry i psychologa ustalił brak niezdolności do pracy w rozumieniu art. 12 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS i stwierdził, że decyzje pozwanego oparte na orzeczeniach lekarza orzecznika oraz komisji lekarskiej były prawidłowe. Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu oddalenia apelacji opinie biegłych uznał za miarodajne do ustalenia braku niezdolności do pracy. Skarżąca, ze względu na stan zdrowia, nie spełnia warunków niezbędnych do przyznania jej renty z tytułu niezdolności do pracy.

W skardze kasacyjnej wnioskodawczyni zarzuciła naruszenie:

1. Art. 12 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 57 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS przez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że skarżąca nie jest niezdolna do pracy i w związku z tym nie przysługuje jej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy;
2. Art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 278 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c., polegające na przekroczeniu ram zasady swobodnej oceny dowodów przez wybiórczą, jednostronną i nieprawidłową ocenę materiału dowodowego w sprawie, powodującą brak prawidłowych wniosków i interpretacji w zakresie ustaleń co do stanu zdrowia skarżącej, braku częściowej niezdolności do pracy skarżącej, uznaniu, że praca na stanowisku kucharza zgodna z poziomem posiadanych kwalifikacji jest właściwa dla jej stanu zdrowia.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. bowiem *„jest on uzasadniony istniejącą rozbieżnością orzecniczą polskich sądów, wymagającą wyjaśnienia pojęcia częściowej niezdolności do pracy celem jednoznacznego stosowania norm art. 12 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 57 ustawy emerytalnej, gdyż stanowisko Sądu II instancji nie uwzględnia ograniczeń do zatrudnienia zgodnego z posiadanymi kwalifikacjami, osób z niepełnosprawnością uprawniającą tylko do pracy na stanowiskach w ZPCH przystosowanych do niepełnosprawności”*.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przysądu i dlatego nie został uwzględniony.

Na etapie przysądu nie ocenia się podstaw kasacyjnych (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.), a tylko podstawę przysądu wskazaną we wniosku (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Również wtedy, gdy skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania odwołuje się do szczególnej podstawy przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., która jako jedyna podstawa przysądu ma na uwadze indywidualny interes skarżącej w przyjęciu jej skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarżąca we wniosku nie odwołuje się do tej podstawy przysądu, a podkreśla się to, gdyż we wniosku jest zarzut do stanowiska Sądu drugiej instancji, że *„nie uwzględnia ograniczeń do zatrudnienia zgodnego z posiadanymi kwalifikacjami, osób z niepełnosprawnością uprawniającą tylko do pracy na stanowiskach w ZPCH przystosowanych do niepełnosprawności”*. Jest to jednak zbyt ogólny zarzut na tle rozstrzygnięcia Sądu powszechnego o braku niezdolności do pracy i byłby rozważany, gdyby podstawą wniosku była przesłanka przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wniosek odwołuje się do podstaw przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. i dlatego wskazany zarzut nie składa się na te podstawy przysądu, albowiem przedmiotem zainteresowania tych podstaw przysądu nie jest ocena zastosowania prawa w indywidualnej sprawie skarżącej.

Istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) to problem prawny o znaczeniu uniwersalnym, nierozstrzygnięty w orzecznictwie, opracowany na podstawie analizy prawa, orzecznictwa a nawet doktryny, po której to wpierw sam skarżący może stwierdzić, że takiej rangi zagadnienie rzeczywiście występuje i dlatego powinien rozpoznać je Sąd Najwyższy.

Natomiast druga podstawa przysądu (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) ma w centrum uwagi sam przepis prawny ze względu na kwalifikowaną potrzebę jego wykładni, wynikającą z poważnych wątpliwości w wykładni lub rozbieżności w orzecznictwie.

Ponadto jednoczesne odwołanie się do podstaw przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. nie jest prawidłowe, gdyż znaczenie i funkcje tych podstaw są inne.

Wniosek nie wyodrębnia pierwszej przesłanki przedsądu i brak jest w nim podstaw do stwierdzenia istotnego zagadnienia prawnego, bo zagadnienie takie nie zostało nawet sformułowane.

Podobny mankament łączy się z drugą podstawą przedsądu, gdyż nie wystarcza samo powołanie art. 12 ust. 1 i 3 oraz art. 57 ustawy emerytalnej. Zwykła wykładnia prawa nie składa się na podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Znaczenie ma dopiero kwalifikowana potrzeba wykładni wynikająca z poważnych wątpliwości w wykładni przepisu lub z rozbieżności w orzecznictwie sądów. Brak jest tego we wniosku. Skarżąca nie wskazuje żadnego orzeczenia, a więc nie wykazuje również rozbieżności w orzecznictwie. Nie jest konieczne wzywanie do uzupełnienia wniosku w tym zakresie, gdyż nie można stwierdzić braku wniosku (art. 398⁶ § 1 k.p.c. w związku z art. 398⁴ § 2 k.p.c. i art. 398⁶ § 3 k.p.c.). Jeśli w skardze kasacyjnej zawarto wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania oraz przedstawiono "jakikolwiek" uzasadnienie takiego wniosku, to skargi nie można traktować jako niespełniającej wymagań formalnych – art. 398⁴ § 2 k.p.c. oraz art. 398⁶ § 3 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2016 r., III UZ 6/16, z 21 lutego 2019 r., I PK 154/18, z 14 listopada 2019 r., I UK 410/18).

Skoro punktem odniesienia są wskazane we wniosku przepisy art. 12 ust. 1 i 3 oraz art. 57 ustawy emerytalnej, to uprawnione jest stwierdzenie, iż zgłoszona kwestia nie wykracza poza zwykłą wykładnię i stosowanie prawa, a to nie składa się na wskazane podstawy przedsądu. Nie każdy gorszy stan zdrowia jest równoznaczny z niezdolnością do pracy w prawnym rozumieniu. Częściową niezdolność do pracy uzasadnia dopiero utrata zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji aż w znacznym stopniu do pracy (art. 12 ust. 1). Utrata zdolności do pracy w mniejszym stopniu nie uprawnia do renty. Niepełnosprawność nie jest równoznaczna z niezdolnością do pracy jako przesłanką prawa do renty (art. 57 ust. 1 pkt 1).

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie § 4 ust. 3, § 15 ust. 2, § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

